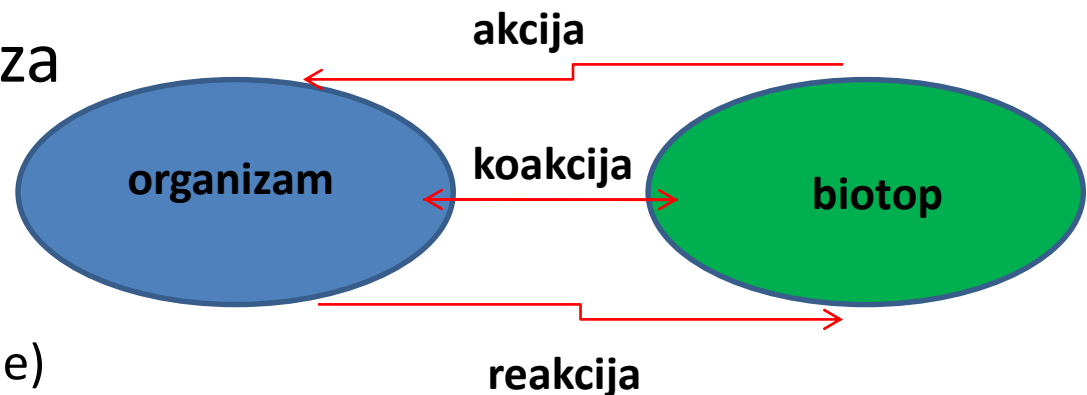

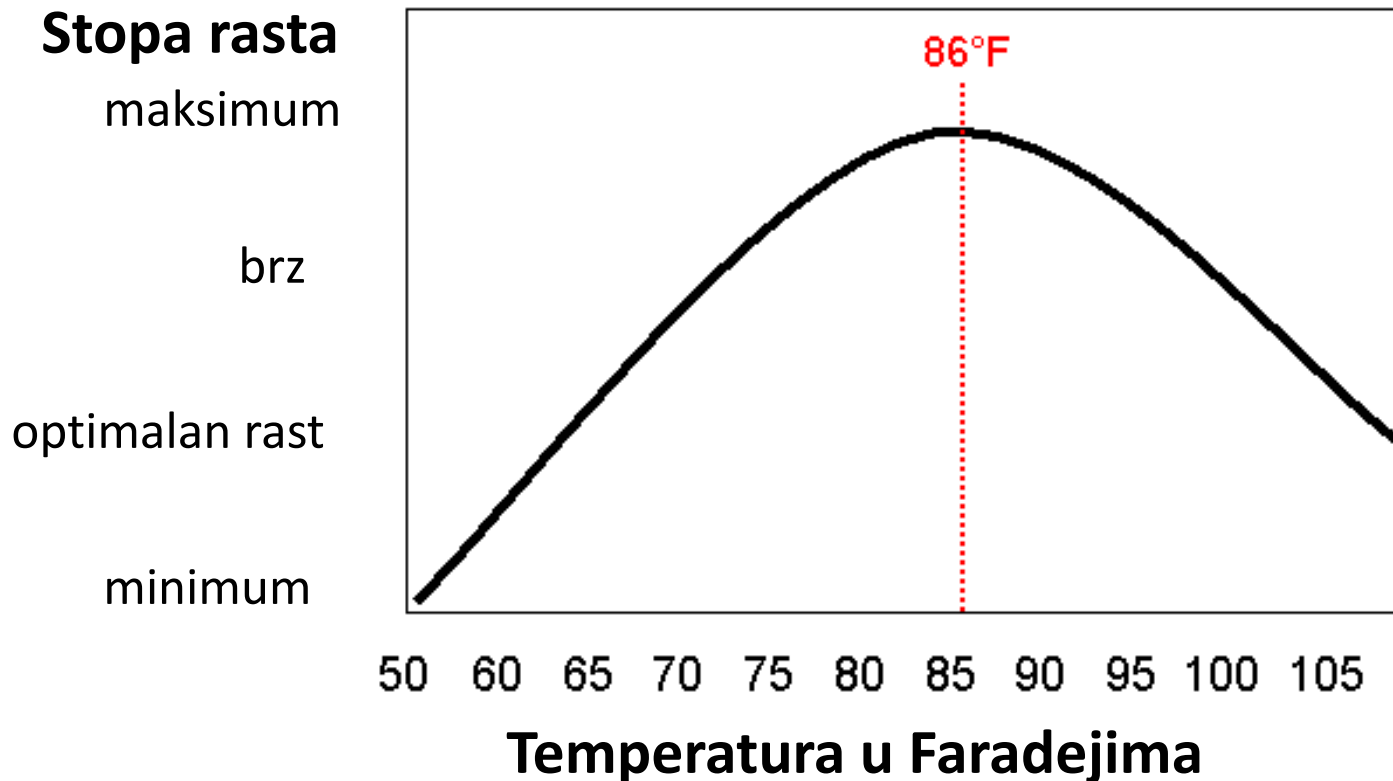
Ekologija biljaka

Osnovni ekološki pojmovi

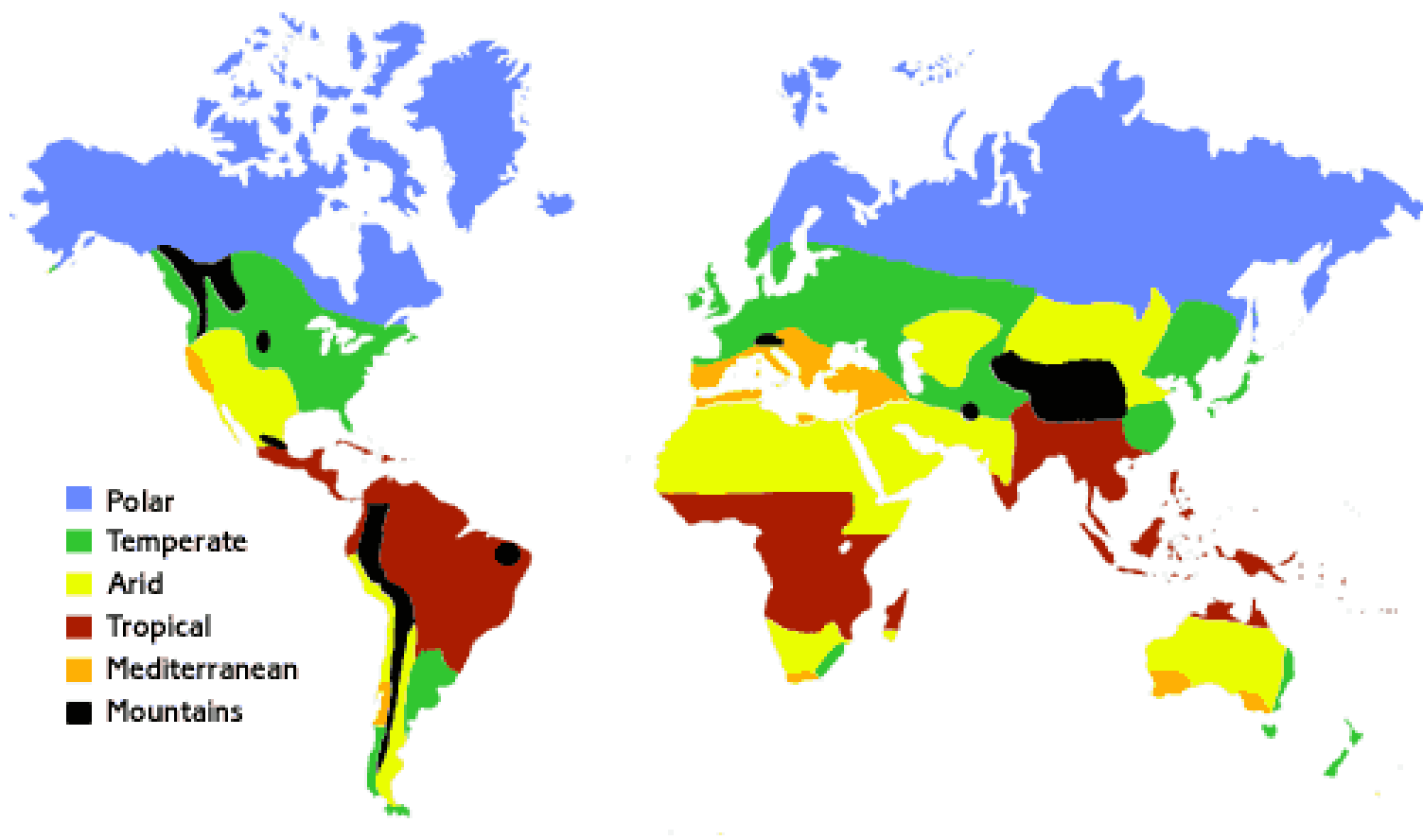
- Životna sredina
- Ekološki faktori= faktori sredine (abiotički, biotički)
- Stanište- biotop
- Zajednica- biocenoza
- Zoocenoza, fitocenoza
- Ekosistem
- Biomi
(ekosistemi jedne klimatske zone)
- Biosfera

- Životne (ekološke) forme
- Ekološka valenca (stenovalentni i eurivalentni organizmi)
- Kardinalne tačke: optimum, minimum, maksimum

Ekološke grupe biljaka u odnosu na temperaturu

Termofilne, mezotermne, frigorifilne

Ekološke forme biljaka u odnosu na vodu

Vodene biljke
(hidrofite)

Suvozemne biljke
(terestrične)

Higrofite

Mezofite

Kserofite

Ekološke forme biljaka u odnosu svjetlost

- *Heliofite*
- *Skiofite*
- *Poluskiofite*

Ekološke forme biljaka u odnosu na svojstva zemljišta:

- N: oligotrofne, mezotrofne, eutrofne/nitrofilne
- pH: acidofilne, neutrofilne, bazofilne
- Halofite
- Psamofite, hazmofite, litofite.

Biotički faktori

- Fitoklima
- Konkurentski odnosi
- Simbioza (mikoriza, bakterioriza) i parazitizam (parazitizam i poluparazitizam)
- Epifite i lijjane

- Alelopatija
- Kolini- materije koje stvaraju više biljke, a koje djeluju inhibitorno da druge više biljke
- Fitoncidi- materije koje stvaraju više biljke, a koje djeluju inhibitorno da mikroorganizme (m.o.)
- Marazmini- materije koje stvaraju m.o., a koje djeluju inhibitorno više biljke

Antropogeni uticaj

- **Direktni uticaji**

- Uništavanje populacija biljaka ili biljnih zajednica
- Gajenje i selekcija kulturnih biljaka
- Unošenje biljnih vrsta sa geografski udaljenih područja

(aklimatizacija, naturalizacija, introdukcija)

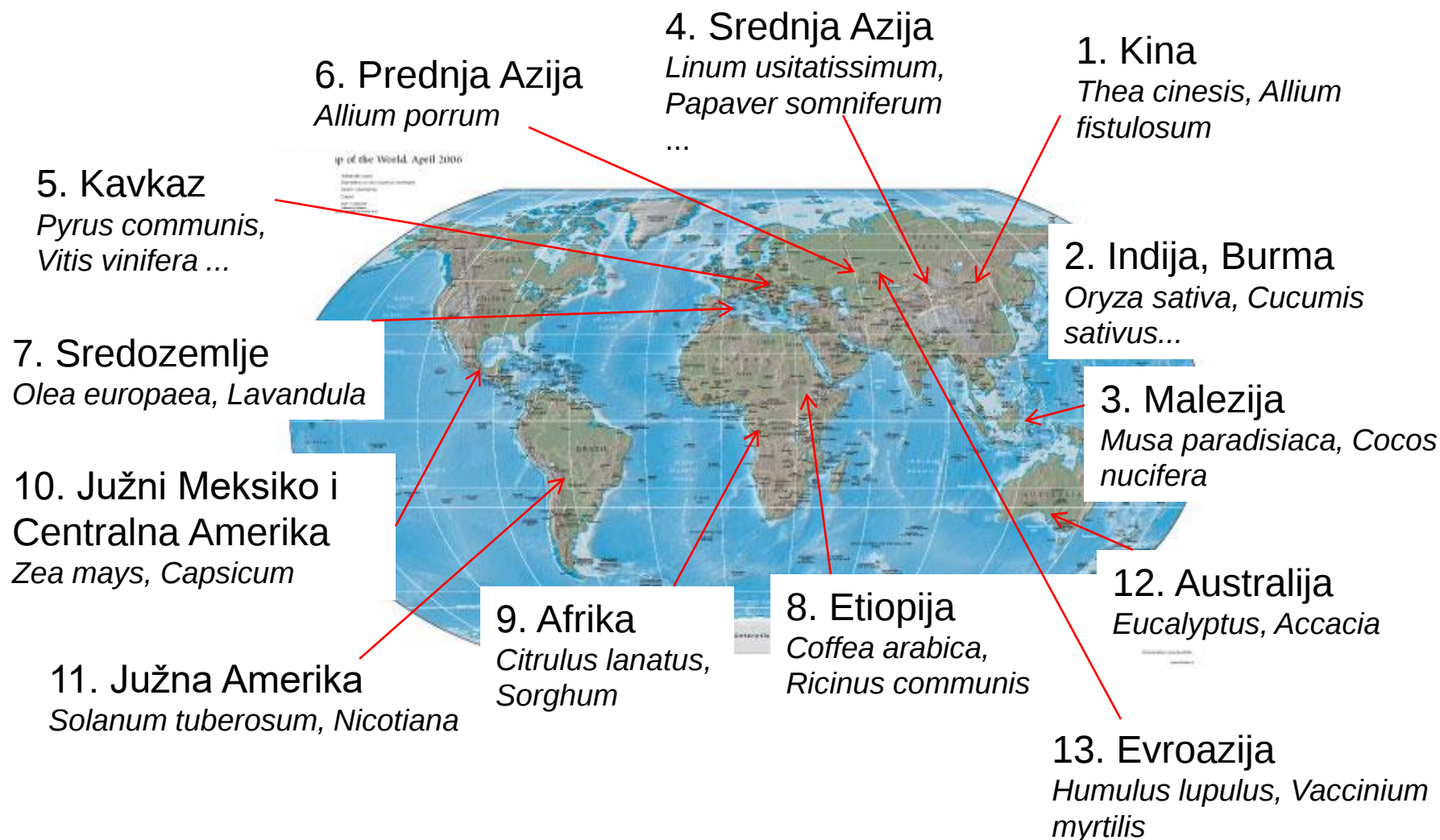
- **Indirektni uticaji**

- Urbanizacija, izgradnja industrijskih objekata, puteva ...
- Prekomjerna eksploatacija prirodnih resursa
- Zagađenje vode, vazduha, zemljišta ...

Ekološke forme biljaka u odnosu na antropogeni faktor

- Kulturne biljke
- Korovske biljke

- Kulturne biljke (centri porijekla po Valilovu)

Korovske biljke

- Pojmovi: korovska, ruderalna, segetalna biljka
- Najvažnije osobine korovskih vrsta:
 - Sposobnost brzog širenja
 - Velika produkcija sjemena
 - Vitalnost sjemena
 - Neravnomjerno sazrijevanje ploda i sjemena
 - Periodičnost klijanja sjemena
 - Sposobnost vegetativnog razmnožavanja

Podjela korova po Kotu, u odnosu na karateristike sjemena

- I- sjemena zadržavaju klijavost do 8 mjeseci
- II- sjemena zadržavaju klijavost do godine i 8 mjeseci
- III- sjemena zadržavaju klijavost do 2 godine i 8 mjeseci
- IV- sjemena zadržavaju klijavost do 3 godine i 8 mjeseci
- V- sjemena zadržavaju klijavost do 4 godine i 8 mjeseci
- VI- sjemena zadržavaju klijavost do 5 godine i 8 mjeseci
- VII- sjemena zadržavaju klijavost do 6 godine i 8 mjeseci
- VIII- sjemena zadržavaju klijavost preko 7 godina

Najčešće korovske vrste

- *Agropyron repens, Amaranthus retroflexus, Anthemis arvensis, Chenopodium album, Cirsium arvense, Convolvulus arvensis, Cynodon dactylon, Euphorbia helioscopia, Fumaria officinalis, Plantago lanceolata, Polygonum aviculare, Polygonum persicaria, Potentilla reptans, Sorghum halepense, Setaria viridis, Trifolium repens....*